

**УКРАЇНСЬКА МОВА
ПРОФЕСІЙНОГО
СПРЯМУВАННЯ У СИСТЕМІ
ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ.
ДЕРЖАВНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ**

Мова - духовне багатство народу.

В. Сухомлинський

ЛІТЕРАТУРНА МОВА

ЛІТЕРАТУРНА МОВА –

це унормована, відшліфована форма загальнонародної мови, що обслуговує різні сфери діяльності, культурні потреби людей: державні й громадські установи, освіту, науку, пресу, художню літературу, театр, побут тощо.

Літературна мова протиставляється діалектам, просторіччю, жаргонам.

Літературна мова!

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ:

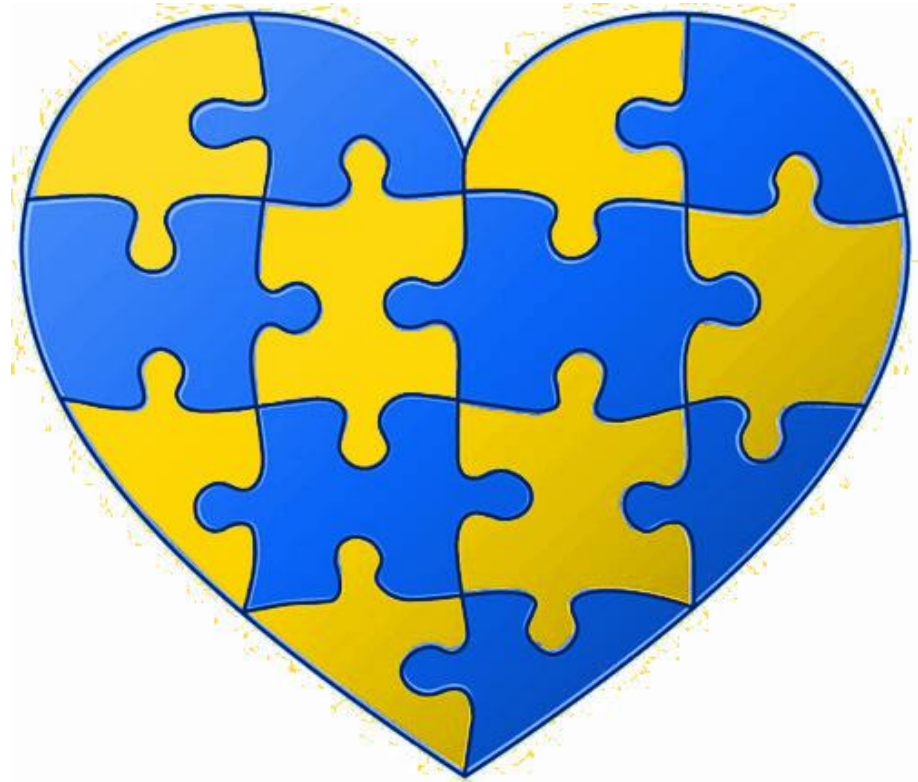
- ✓ протоукраїнська мова (VII-XI ст.);
- ✓ староукраїнська мова (XI ст., час появи перших писемних пам'яток – XIV ст.);
- ✓ середньоукраїнська мова (кінець XIV – початок XIX ст.);
- ✓ нова українська мова (від початку XIX ст.)

ОЗНАКИ СУЛМ

Літературна мова характеризується такими найголовнішими ознаками:

- ❖ унормованість;
- ❖ стандартність;
- ❖ наддіалектність;
- ❖ поліфункціональність;
- ❖ стилістична диференціація;
- ❖ наявність усної і писемної форм вираження.

УНОРМОВАНІСТЬ – ОСНОВНА ОЗНАКА ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ
МОВІ ІСНУЮТЬ ТАКІ ТИПИ НОРМ:

- ✓ орфоепічні – вимова звуків і звукосполучень;
- ✓ орфографічні – написання слів;
- ✓ графічні – передавання звуків на письмі;
- ✓ лексичні – вживання слів;
- ✓ морфологічні – вживання морфем;
- ✓ синтаксичні – зразки побудови словосполучень і речень;
- ✓ пунктуаційні – вживання розділових знаків;
- ✓ стилістичні – добір мовних елементів відповідно до умов спілкування.

СТИЛІ ТА ЖАНРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

- **Стилістика** вивчає стилістичну диференціацію мови, її функціональні стилі. Це наука про виразові засоби мови, тобто про ті елементи, що приєднуються до власне вираження думки, супроводжують семантичний зміст висловлюваного – емоційно-експресивні та оцінні моменти мовлення.
- Тобто предметом вивчення стилістики є закономірності функціонування мовних засобів у різних видах мовлення.

Функціональні стилі СУЛМ

- ✓ НАУКОВИЙ ;
- ✓ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИЙ;
- ✓ ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ;
- ✓ РОЗМОВНИЙ;
- ✓ ХУДОЖНІЙ;
- ✓ ЕПІСТОЛЯРНИЙ;
- ✓ КОНФЕСІЙНИЙ

Українська мова - державна мова України

Українська мова - державна мова України

Я так люблю, я так люблю тебе
Моя співуча українська мово!
В тобі шумить Полісся голубе,
І дужі хвилі гомонять Дніпрові!

М.Рильський

УКРАЇНСЬКА МОВА – ДЕРЖАВНА МОВА УКРАЇНИ

- Державна мова – це мова, яку повинні знати всі люди, які проживають на території держави.

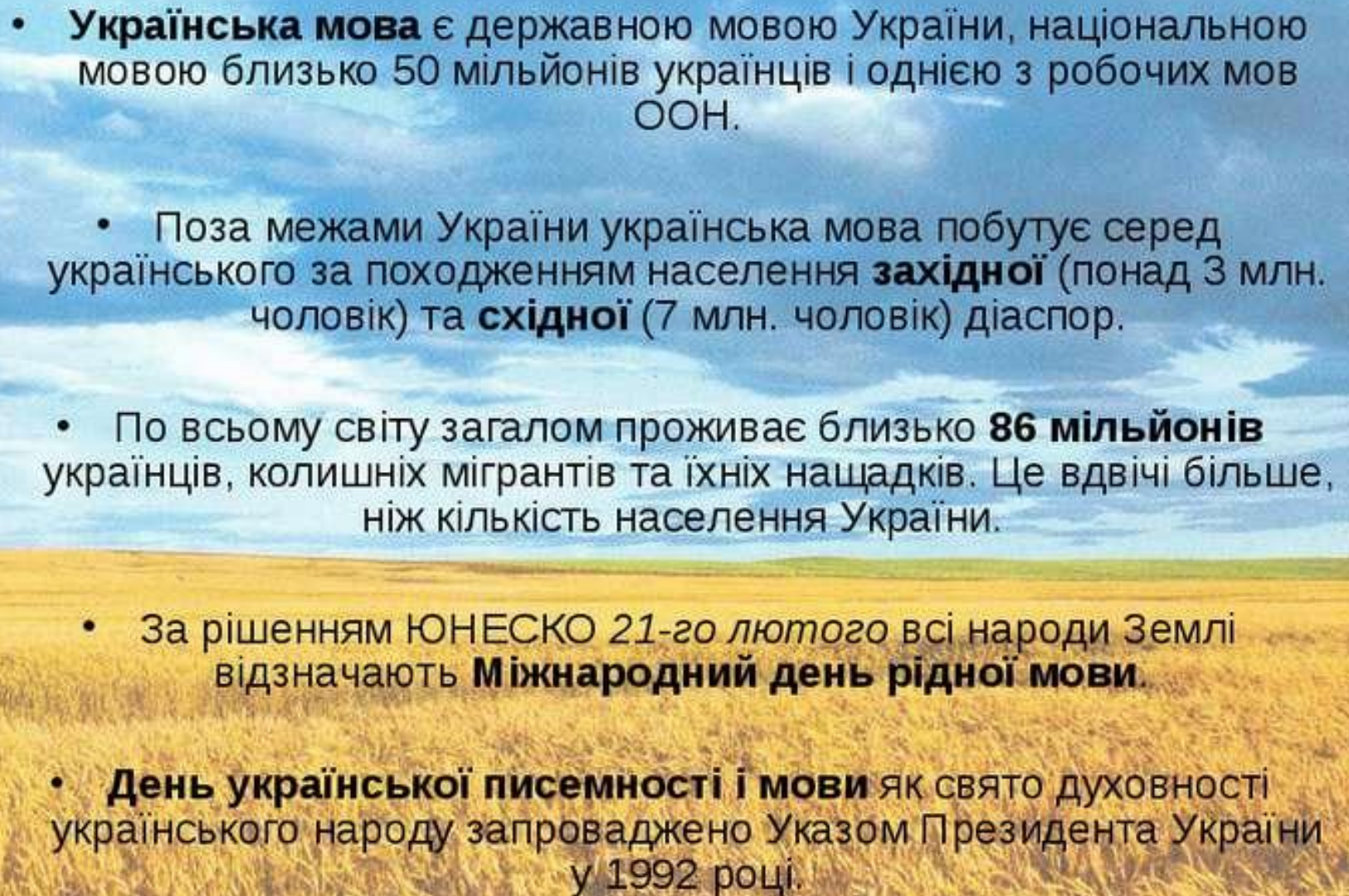
ДЕРЖАВНА МОВА – це «закріплена традицією або законодавством мова, вживання якої обов'язкове в органах управління та діловодства, громадських органах та організаціях, на підприємствах, у закладах освіти, науки, культури, у сферах зв'язку та інформатики» (Українська мова. Енциклопедія.- К.: Укр. енциклопедія, 2000.- С. 318.).

Становлення української мови як мови державної

- ✓ 1989 р. – ухвалено закон «Про мови в Україні».
- ✓ 1996 р. – Верховною Радою України прийнято Конституцію України, у якій українській мові надано законодавчої конституційної сили.
- ✓ 1997 р. (9 листопада) - проголошено Днем української писемності та мови на честь літописця Нестора.
- ✓ 2003 р. – постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми розвитку і функціонування української мови».

-
- **Українська мова** є державною мовою України, національною мовою близько 50 мільйонів українців і однією з робочих мов ООН.
    - Поза межами України українська мова побутує серед українського за походженням населення **західної** (понад 3 млн. чоловік) та **східної** (7 млн. чоловік) діаспор.
    - По всьому світу загалом проживає близько **86 мільйонів** українців, колишніх мігрантів та їхніх нащадків. Це вдвічі більше, ніж кількість населення України.
    - За рішенням ЮНЕСКО *21-го лютого* всі народи Землі відзначають **Міжнародний день рідної мови**.
    - **День української писемності і мови** як свято духовності українського народу запроваджено Указом Президента України у 1992 році.